Dosarul nr. **2r-156/26** Judecătoria Orhei sediul Central
judecător Lazari Steliana

D E C I Z I E
15 iunie 2026

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa
Președintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Țihonschi Mariana Sajin

Examinând, fără citarea părților, recursul depus de Inspectoratul Național de Probațiune împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Național de Probațiune către Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, prin care cererea a fost restituită,

a constatat:

La data de 10 aprilie 2026 a fost dispusă cererea de chemare în judecată de către Inspectoratul Național de Probațiune împotriva lui Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material, în sumă de 7 440,00 lei ca urmare a deteriorării dispozitivului electronic de monitorizare.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Danalachi Mihail Vasile, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul Inspectoratului Național de Probațiune, cod fiscal 1010601000287, IBAN:MD93TRPAAA142310A00837AA, banca TREZMD2X, prejudiciul material în sumă de 7 440,00 lei (șapte mii patru sute patruzeci lei), cauzat prin deteriorarea dispozitivului electronic de monitorizare.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026, cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul Național de Probațiune împotriva lui Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material a fost restituită în temeiul art.170 alin. (1) lit. b) CPC RM.

Solicitarea recurentului:

La 06 mai 2026, Inspectoratul Național de Probațiune a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026, solicitând totodată casarea acesteia și emiterea unei hotărâri prin care cauza va fi restituită spre rejudecare.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat, Inspectoratul Național de Probațiune a contestat încheierea primei instanțe din 17.04.2026, depunând recursul la 06.05.2026, astfel Colegiul atestă și constată că recursul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege, or potrivit dovezii de primire a încheierii nominalizate (f.d. 24), reprezentantul recurentului a recepționat-o la data de 30.04.2026 prin avizul de recepție nr. *****, astfel Colegiul Civil constată că acesta este depus în termen.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de fond a reținut, în mod eronat, că nu ar fi competentă să examineze cauza, bazându-se exclusiv pe informațiile din Registrul de Stat al Populației, potrivit cărora adresa pârâtului Danalachi Mihail este indicată în raionul *****.

Or, Inspectoratul Național de Probațiune a expediat cererea prealabilă către pârât la adresa*****, deoarece aceasta reprezintă adresa oficială anterior declarată de pârât, și anume:

1. În cadrul Judecătoriei Orhei, sediul central, în cadrul examinării cauzei penale, pârâtul a declarat ca domiciliu*****, în sentința pronunțată la data de 09.02.2024;
2. La Biroul de Probațiune Orhei, în momentul aplicării echipamentului de monitorizare electronică, precum și la acțiunea de ridicare a echipamentului, când s-a constatat nefuncționalitatea acestuia;
3. În fișa pârâtului, conform Registrului de Stat al Populației, la rubrica „rude", este înregistrată soția sa, Danalachi Irina, domiciliată în *****, ***** *****, circumstanță care confirmă faptul că pârâtul locuiește efectiv împreună cu aceasta.

Mai menționează că, în practică, există situații frecvente în care o persoană are viză de reședință într-o anumită localitate, însă locuiește efectiv în altă localitate, unde își desfășoară activitatea cotidiană și întreține legături familiale sau sociale strânse. Această împrejurare trebuie avută în vedere la stabilirea domiciliului efectiv al pârâtului.

Lipsa vinovăției instituției în privința expedierii cererii la adresa anterioară este evidentă. Conform jurisprudenței constante, partea nu poate fi sancționată pentru o omisiune ce nu îi este imputabilă. La data expedierii cererii prealabile, Inspectoratul Național de Probațiune deținea informații oficiale privind domiciliul pârâtului în*****.

Mai mult, pârâtul nu a notificat schimbarea adresei nici Inspectoratului, nici în alte baze oficiale la care are acces. Prin urmare, necompetența invocată de instanța de fond este rezultatul unei aprecieri eronate, iar cererea prealabilă a fost transmisă în mod legal și corect, la domiciliul efectiv cunoscut al pârâtului.

Aprecierea instanței de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Studiind temeiurile recursului, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 10 aprilie 2026 a fost dispusă cererea de chemare în judecată de către Inspectoratul Național de Probațiune împotriva lui Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material, în sumă de 7 440,00 lei ca urmare a deteriorării dispozitivului electronic de monitorizare, solicitând încasarea de la Danalachi Mihail Vasile, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul Inspectoratului Național de Probațiune, cod fiscal 1010601000287, IBAN:MD93TRPAAA142310A00837AA, banca TREZMD2X, prejudiciul material în sumă de 7 440,00 lei (șapte mii patru sute patruzeci lei), cauzat prin deteriorarea dispozitivului electronic de monitorizare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026, cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul Național de Probațiune împotriva lui Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material a fost restituită în temeiul art.170 alin. (1) lit. b) CPC RM.

Potrivit art. 170 alin. (1) lit. b) CPC RM Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanţa nu este competentă să judece cauza.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că din actele cauzei, se atestă că domiciliul înregistrat (deci domiciliul în sens civil) al părții pârâte Danalachi Mihail, este în raionul *****, care se află în raza teritorială de activitate a Judecătoria Cimișlia, sediul Leova, iar partea reclamantă a depus cererea în Judecătoria Orhei, sediul Central, chiar dacă în toate actele prezentată este indicat domiciliul părții pârâte în raionul *****.

Colegiul Civil reține că instanța de fond a constatat în mod corect, în baza materialelor dosarului, că domiciliul înregistrat al pârâtului Danalachi Mihail, în sensul art. 38 din Codul de procedură civilă, este în raionul *****, circumstanță confirmată prin datele din Registrul de Stat al Populației. Acest domiciliu corespunde domiciliului legal prezumat al pârâtului și se circumscrie competenței teritoriale a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

Potrivit art. 38 alin. (1) Cod de procedură civilă, reclamantul poate intenta acțiunea la instanța în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului, regula generală de competență teritorială fiind determinată de domiciliul legal al părții chemate în judecată. Or, în speță, acest criteriu este cel al domiciliului din raionul *****, iar nu adresa indicată de reclamant în*****.

Așadar, potrivit art. 38 (1) Codul Civil RM, „Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are reședința obișnuită. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atît timp cât nu și-a stabilit un altul.

(2) Reședința obișnuită demonstrează o legătură apropiată și stabilă a persoanei fizice cu locul vizat. La determinarea reședinței obișnuite se iau în considerare toate elementele de fapt relevante, în special durata și regularitatea prezenței persoanei în locul vizat, precum și condițiile și motivele acestei prezențe.

(3) Reședința temporară a persoanei fizice este locul unde își are locuința temporară sau secundară.

(4) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decât atunci când cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reședința obișnuită. Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

(5) Persoana al cărei domiciliu nu poate fi stabilit cu certitudine se consideră domiciliată la locul reședinței sale temporare.

(6) În lipsă de reședință temporară, persoana este considerată că domiciliază la locul ultimului domiciliu, iar dacă acesta nu se cunoaște, la locul unde acea persoană se găsește.

În ceea ce privește susținerea potrivit căreia pârâtul ar avea o reședință temporară în*****, instanța reține că aceasta nu a fost probată în condițiile legii. Conform art. 39 Cod civil, reședința obișnuită sau temporară trebuie să rezulte din înscrieri oficiale sau din împrejurări de fapt certe, iar până la proba contrară, domiciliul și reședința se prezumă a fi cele înscrise în Registrul de stat al populației.

Conform art. 39 Cod Civil RM, „(1) Până la proba contrară, domiciliul sau reședința temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la adresa de domiciliu sau de reședință temporară înscrisă în profilul persoanei din Registrul de stat al populației, conform prevederilor actelor normative privind evidența locuitorilor Republicii Moldova.

(2) În lipsa acestor înscrieri în Registrul de stat al populației ori atunci când acestea nu corespund realității, stabilirea sau schimbarea domiciliului ori a reședinței temporare nu va putea fi opusă altor persoane.

(3) Dispozițiile alin. (2) nu se aplică în cazul în care domiciliul sau reședința temporară a fost cunoscută prin alte mijloace de cel căruia i se opune”.

La caz, Colegiul reține că reclamantul nu a administrat probe concludente și pertinente care să răstoarne prezumția legală instituită de art. 39 alin. (1) Cod civil și nici nu a demonstrat că***** ar constitui o reședință obișnuită sau temporară stabilă a pârâtului în sensul art. 39 alin. (2)–(4) Cod civil. Simplele referințe la acte procesuale sau circumstanțe anterioare nu sunt suficiente pentru a proba o stabilire efectivă și actuală a domiciliului sau reședinței în altă localitate.

Totodată, instanța reține că, potrivit art. 39 alin. (3) Cod civil, chiar și în ipoteza în care anumite înscrieri din Registrul de stat al populației nu corespund realității, stabilirea unui alt domiciliu poate fi opusă doar dacă acesta este cunoscut în mod cert și dovedit prin mijloace de probă adecvate. În cauză, o asemenea dovadă lipsește.

Mai mult, argumentele privind pretinsa utilizare a adresei din ***** în cadrul unor proceduri anterioare nu pot prevala asupra domiciliului legal actual al pârâtului, stabilit conform evidențelor oficiale. Faptul că pârâtul ar fi avut legături anterioare cu acea adresă sau că soția sa ar locui acolo nu este suficient pentru a dovedi existența unei reședințe efective și stabile în sensul legii civile.

Instanța reține că reclamantul nu a prezentat probe suficiente care să confirme că pârâtul avea reședința efectivă în ***** la data sesizării instanței.

Dimpotrivă, notificarea prealabilă expediată de Inspectoratul Național de Probațiune la adresa din ***** la 23.12.2025, privind achitarea prejudiciului cauzat prin deteriorarea echipamentului de monitorizare electronică, a fost restituită expeditorului cu mențiunea «nereclamat», circumstanță ce constituie un indiciu obiectiv că pârâtul nu recepționa corespondența la acea adresă.

În aceste condiții, în lipsa altor probe concludente privind existența unei reședințe efective și stabile în *****, prezumția domiciliului înscris în Registrul de Stat al Populației nu poate fi considerată răsturnată.

În aceste condiții, instanța de recurs apreciază că reclamantul avea obligația să se conformeze regulii generale de competență teritorială și să introducă acțiunea la instanța de la domiciliul pârâtului, respectiv raionul *****. Alegerea instanței din *****, sediul Central, în lipsa probării unei reședințe efective în acea localitate, este contrară dispozițiilor art. 38 Cod de procedură civilă.

Prin urmare, se constată că instanța de fond a aplicat corect normele de competență teritorială, iar criticile recurentului nu sunt întemeiate, întrucât acestea se bazează pe o prezumată reședință în ***** care nu a fost dovedită în mod legal și nu poate înlătura domiciliul legal al pârâtului stabilit în raionul *****.

Colegiul Civil reține că potrivit art. 170 alin. (4) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi petiţionar, cu aceeaşi acţiune, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri, dacă au fost înlăturate neajunsurile constatate.

Instanța reține că regulile de competență teritorială nu reprezintă simple norme de organizare internă a sistemului judiciar, ci constituie garanții esențiale ale dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în componenta sa privind „tribunalul stabilit de lege”.

În jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „tribunal stabilit de lege” nu vizează exclusiv existența formală a unei instanțe, ci presupune și respectarea strictă a normelor interne privind competența materială și teritorială, întrucât acestea determină legalitatea însăși a instanței sesizate.

Astfel, Curtea a statuat că dreptul la un tribunal instituit prin lege ar fi lipsit de substanță dacă organizarea și competența instanțelor ar putea fi ignorate sau aplicate arbitrar de către autoritățile naționale, deoarece regulile de jurisdicție constituie un element fundamental al principiului securității juridice și al legalității procesului (a se vedea, în mod general, exigențele desprinse din art. 6 § 1 CEDO privind „court established by law").

Totodată, Curtea a subliniat că legalitatea instanței nu privește doar existența acesteia, ci și respectarea regulilor privind distribuirea competenței între instanțe, întrucât orice derogare nejustificată de la regulile de competență atrage atingerea adusă dreptului la un proces echitabil și principiului previzibilității procedurii judiciare.

În același sens, din jurisprudența Curții rezultă că exigențele art. 6 § 1 CEDO includ nu doar accesul la o instanță, ci și garantarea faptului că litigiul este examinat de instanța competentă potrivit legii, într-un sistem judiciar previzibil și coerent, în care regulile de competență sunt respectate cu strictețe, întrucât acestea asigură încrederea justițiabilului în funcționarea justiției și evitarea arbitrariului jurisdicțional.

Or, aplicarea sau ignorarea eronată a normelor de competență teritorială echivalează cu o afectare a principiului „instanței stabilite de lege", în măsura în care determinarea instanței competente nu este o chestiune facultativă, ci una de ordine publică procesuală, care garantează repartizarea legală a cauzelor între instanțe.

În consecință, respectarea regulilor de competență teritorială nu constituie o chestiune pur formală, ci o garanție de ordin convențional, derivată din art. 6 CEDO, iar nerespectarea acestora poate atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil, prin subminarea legalității instanței sesizate și a previzibilității procedurii judiciare.

Raportat la speță, instanța de recurs reține că respectarea strictă a regulilor de competență teritorială este cu atât mai importantă cu cât acestea asigură determinarea corectă a instanței „stabilite de lege", iar orice derogare de la domiciliul legal al pârâtului, în lipsa unor probe certe privind o reședință efectivă diferită, ar echivala cu o aplicare eronată a normelor de jurisdicție și, implicit, cu o afectare a garanțiilor prevăzute de art. 6 CEDO.

În contextul normelor de drept enunțate, Colegiul civil consideră motivată și întemeiată încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026 și respingerea recursului ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

D E C I D E:

Recursul declarat de Inspectoratul Național de Probațiune se respinge.

Încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 17.04.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Național de Probațiune către Danalachi Mihail, cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Țihonschi Mariana Sajin